

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izjema razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemanje
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Politični nasveti

NA BLEDU.

Predsednik vlade dr. Stojadinović se je razgovarjal v soboto z ministrom brez portfelja D. Gjorgjevičem. Tudi je sprejel nekatere referente, ki so mu poročali o poslih, ki se tičejo resora ministrstva zunanjih zadev. Velikonočni ponedeljek je bil pri predsedniku vlade jugoslovenski poslanik na Dunaju Anastasijević, ki je poročal o izročitvi naše note avstrijski vladi ob priliki uvedbe splošne vojaške dolžnosti v Avstriji. Predsednik vlade se danes zvečer vrne nazaj v Beograd. Na Bledu je bival tudi brat predsednika vlade g. Dragiša Stojadinović.

ZOPET NA POLITIČNI POZORNICI.

Včeraj so imeli dr. Srškićevi pristaši v Sarajevu zborovanje, na katerem je po daljšem presledku nastopil na politični pozornici bivši ministriški predsednik dr. Srškić, ki je razlagal zborovalcem svoje poglede na dano notranje-politično situacijo. Zborovanje je otvoril in vodil vpokojeni rektor sarajevskega srbsko-pravoslavne bogoslovja dr. Tomo Popović, ki je nato izročil besedo dr. Srškiću.

K UMORU POSLANCA BRKLJAČIČA.

Včeraj je bil v Gospiću pogreb umorjenega narodnega poslanca HSS Karla Brkljačiča. Na pogrebu je bilo okoli 10 tisoč kmetov ter 30 narodnih poslancev. Zagreb je bil ves v črnih zastavah.

Okna v svet

LAŠKI GENERAL SMRTNO PONESREČIL.

RIM, 14. aprila. Letalski general Mario Beltrani je pri letu pri Lonate Pozello smrtno ponesrečil. Rajni je bil poveljnik italijanske letalske brigade.

ITALIJA POVABLJENA H GENERALŠTABNIM RAZGOVOROM.

RIM, 14. aprila. Italija je bila povabljena, da se udeleži generalštabnih razgovorov locarnskih podpisnic. Doslej še ni padla odločitev, če se bo udeležila teh razgovorov.

GRŠKI VLADNI PREDSEDNIK UMRL. — METAXAS NJEGOV NASLEDNIK.

ATENE, 14. aprila. Ministrski predsednik Demertzis je včeraj zjutraj umrl na posledicah srčne kapi v starosti 54. let. Kralj je poveril generalu Metaxasu sestavo nove vlade.

BADOGLIO DAJE ABESINSKIM SUŽNJEM PROSTOST.

MAKALLE, 14. aprila. Maršal Badoglio je izdal odlok o osvoboditvi sužnjev. Omenjeni odlok se je razmnožil v vseh predelih vzhodne Afrike, ki so ga zasedli Italijani.

LAŠKA LETALA BOMBARDIRAJO VORRA HIALU.

ADDIS ABEBA, 14. aprila. Deset letal je prispelo včeraj zjutraj nad Addis Abeba in mesto dvakrat obkrožilo, ne da bi bile vržene kakšne bombe. Prebivalstvo se je zateklo v protibombna zatočišča. Velikonočno nedeljo je obsipalo več laških letal kraj Vorra Hallu, 63 km jugozapadno od Dessieja, s približno 100 bombami. Tri osebe so bile ubite, 30 pa ranjenih.

Eden pojde k Hitlerju

LONDON, 14. aprila. »New Chronicle« poroča, da bo odpotoval zunanji minister Eden v kratkem v Berlin, da bo osebno s kanclerjem Hitlerjem razmotrival dano situacijo in možnosti razčiščenja nemško-francoskih odnosov. Eden bo ob tej priliki predlagal Hitlerju neutrujevanje remilitarizirane porenske cone za časa pogajanj. Če bi Hitler odgovoril, da se Nemčija boji napada od strani Francije, potem bo Eden odvrnil, da Nemčija lahko v tem slučaju računa popolnoma na podporo Anglije.

Novi polki na Maginotovi liniji

PARIZ, 14. aprila. Italijanski dopisnik »Matina« poroča iz Nancya, da je francoski generalni štab v zvezi z remilitarizacijo Porenja sklenil, da se na novo formira 42. pehotni polk, ki je bil pred vojno v Belfortu in ki se je po vojni razpusil. Novi polk bo garnizioniral v Neuprisachu v Alzaciji in bo zasedel trdnjavski del pri Kolmarju. Tudi se bo ponovno pri Verdunu vpostavil 511. oddelek tankov. Nadalje se bodo formirali novi trdnjavski polki, ki bodo zasedli trdnjavske dele v severni Franciji.

Laški oddelki ob jezeru Tana

RIM, 14. aprila. Laški oddelki iz Gondara dosegel jezero Tana in je na polotoku Gorgera razobesil italijansko trikoloro. Motorizirana kolona, ki je prodirala iz Gondarja vzdolž sudanske meje, je zasedla kraj Galubat in je prisilila abesinsko vojsko po ljuti borbi k umiku. Jezero Tana je z Gondarjem združeno s cesto, ki je uporabljiva za tovarne avtomobile. Druga motorizirana kolona, sestavljena iz motoriziranih oddelkov, velblodskih jezdcev in brzobojnih vozov, je zasedla abesinsko carinsko postajo pri Galabatu, zapadno od Gondarja.

Sprožuje se vprašanje blokade Italije

PARIZ, 14. aprila. Tukajšnji listi zasledujejo s precejšnjim nezaupanjem akcije angleške vlade za poostreitev sankcij proti Italiji, pri čemer se opozarja na možnost konflikta v Sredozemskem morju. »Matin« piše, da bi petrolejske sankcije pred enim mesecem imele učinek, danes je prepozno. Če hoče Anglija svoj prestiž rešiti, potem mora seči po drugih ukrepih in se sprožuje vprašanje blokade Italije, da bi se pospešila likvidacija abesinske vojne in da se na ta način ne izzovejo nove in še težje komplikacije.

LONDON, 14. aprila. »Daily Telegraph« piše, da gospodarske sankcije niso zalegle, da bi se izsilila likvidacija abesinske vojne. Petrolejske sankcije nimajo več smisla, ker se je Italija izdatno založila s petrolejskimi zalogami. Na vojaške sankcije pa spriča položaja v Društvu narodov ni misliti.

Francije pred odločitvijo v abesinskem vprašanju

PARIZ, 14. aprila. Ministrski predsednik Sarraut je na velikonočni ponedeljek sprejel italijanskega poslanika Ceruttija, s katerim se je razgovarjal tričetrt ure. Takoj nato se je Sarraut podal k predsedniku republike, da mu poroča o razgovorih. Za jutri je napovedana važna konferenca med Sarrautom, Flandinom in Paul Boncourjem, na kateri se bo definitivno zavzel stališče Francije v obravnavanju abesinskega konflikta.

Laški motorizirani oddelki v Dessieju?

RIM, 14. aprila. Po še nepotrjenih vesteh je motorizirani oddelki prodrli do Dessieja in zasedel mesto. Mussolini je baje dal severni armadi povelje, da prodiranje proti Addis Abebi čim bolj pospeši, da se abesinsko glavno mesto doseže še pred začetkom velike deževne dobe. Mussolini upa, da bo neguša premagal v teku naslednjih dveh tednov. Če bi se neguš odpovedal prestolu, potem hočejo Italijani osnovati novo cesarstvo z vojvodo hararskim kot negušem.

Krvave rabuke v Dublinu

DUBLIN, 14. aprila. Velikonočno udeležje je prišlo tukaj do težkih političnih demonstracij, ki so v zvezi s počastitvijo spomina na republikanske voditelje, ki so bili usmrčeni ob priliki revolucije na Veliko noč 1. 1916. Med demonstranti je bilo tudi več komunistov, ki so bili zelo napadalni. To je povzročilo vročo kri pri nacionalistih, ki so vzklicali »Doli s komunisti!« Nastala je poulična bitka, v kateri je bilo najmanj 100 oseb ranjenih. Komunističnega poslanca Galakera so nacionalisti smrtnonevarno poškodovali. Ojačeni policiji se je le s težavo posrečilo, da je vpostavila red in mir.

Nova sovjetska taktika

PARIZ, 14. aprila. »Jour« poroča, da je sovjetska unija na podlagi poročil spremenila svoje stališče v vprašanju poostreitev sankcij, in sicer predvsem na vplivanje Čekoslovaške. Sovjeti se bodo sedaj priključili oni skupini držav, ki nastopajo v Društvu narodov proti angleškim tezam. Cilj te najnovejše taktike Sovjetov je, da se abesinski konflikt čim preje reši v smislu italijanskih želja, da se Francija, Rusija in druge države lahko mirno posvetijo locarnskemu problemu.

TOKIO, 14. aprila. Senzacija je vzbudila aretacija petih Mongolov, ki zavzemajo važne položaje v mandžurski vladi. Med aretiranci je guverner severnega Hsingana, ki se imenuje Sinšeng. Ostali aretiranci se smatrajo kot njegovi sodelavci. Nahajajo se pod obtožbo, da so dajali Sovjetom vojaške informacije.

PANAMERIŠKA KONFERENCA.

WASHINGTON, 14. aprila. V smislu informacij bo konec julija ali začetkom avgusta sklicana panameriška konferenca, ki se bo vršila v Buenos Airesu.

CALLESA SO IZGNALI IZ MEHIKE.

MEHIKO CITY, 14. aprila. Bivšega prezidenta Callesa so aretirali in ga nato na letališču prisilili, da se je vkrcal v letalo, ki je nato odletelo v Los Angeles. Obdolžen je, da je zasnoval napad na ekspresni vlak Vera Cruz - Mehiko City.

TURCIJA ZAHTEVA SVOJE.

LONDON, 14. aprila. V tukajšnjih krogih je zbudila veliko razburjenje objava turške note, v kateri zahteva Turčija svo bodo v utrjevanju morskih ožin in Dardanel.

»ZEPELIN« V JUŽNA AMERIKA.

FRIEDRICHSHAFEN, 14. aprila. Včeraj je startal zračni orjak »Graf Zeppelin« k svojemu običajnemu južnoameriškemu letu.

Razne vesti

RAZPISANE ZDRAVNIŠKE SLUŽBE.

Kraljeva banska uprava sporoča: Razpisujejo se sledeča službena mesta zdravnikov-uradnikov pripravnikov pri banovinskih bolnišnicah, in sicer: dve mesti v splošni bolnišnici v Mariboru, dve mesti v javni bolnišnici v Celju, dve mesti v javni ženski bolnišnici v Novem mestu ter po eno mesto v javni bolnišnici v Slovenjgradcu in v Ptuj. Poleg tega se razpisuje služba zdravnika v združeni zdravstveni občini Rogaška Slatina in Oplotnica. Prosilci za službena mesta pri banovinskih bolnišnicah morajo imeti poleg splošnih pogojev za sprejem v banovinsko službo dovršeno pripravljalno dobo (staž), prosilci za službo zdravnika zdravstvene občine pa poleg tega vsaj 6 mesecev bolnišnične prakse iz porodništva in ginekologije. Prošnje se naj vložijo pri kr. banski upravi dravske banovine v Ljubljani do 20. t. m.

Že nekaj let ni bila ob velikonočnih praznikih kronika nezgod in nesreč tako skromna kakor letošnje leto. K temu je pripomoglo nedvomno deževno vreme, ki je pokvarilo običajno praznično razpoloženje in preprečilo tudi tradicionalno velikonočno streljanje z možnarji in karbidom. Ljudje so stali za praznike doma in za to ni bilo ob praznikih tudi prometnih nesreč. Ob letošnjih praznikih so po hiteli mariborski reševalci na pomoč bližnjemu v nezgodi samo trikrat. V Dravski ulici se je spodrsnil na oranžnem olupku 50letni delavec Franc Švajger in padel tako nesrečno, da si je zlomil desno roko. Levo nogo v gležnju si je strl pri padcu preteklo soboto v Cirilovi tiskarni zaposleni 27 letni črkostavec Valter Bobanec. V Jan Kolarjevi ulici stanujoči 20 letni nožarski pomočnik Rajmund Lešnik pa se je pri brušenju noža nevarno vrezal v desno roko. Vsi trije ponesrečenci so iskali pomoči v mariborski bolnišnici.

Dacujte za spomenik blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I Zedinitelja v Mariboru. Pisarna: Mestno poglavarstvo, Rotovski trg 1, soba št. 6a

Spartina gibanje

SK Železničar zmagovalac v velikonočnem nogometnem turnirju

FC Wiedner Sportfreunde z Dunaja niso bili nasprotniki velikega formata — ISSK Maribor izgubil obe tekmi proti Rapidu in Dunajčanom — Najboljše moštvo je bilo SK Železničar

Naposled je tudi velikonočni nogometni turnir za nami. Že dolgo vrsto let Mariborčani niso imeli prilike videti vse tri vodilne mariborske kluba v kakšnem turnirju, in to ob sodelovanju inozemskega nasprotnika. SK Železničar, ki je bil iniciator mnogo obetajočega velikonočnega nogometnega turnirja, je povabil k sodelovanju razen ISSK Maribor in SK Rapida doslej v Mariboru še neznan klub in sicer FC Wiedner Sportfreunde iz Dunaja. Že takoj uvodoma moramo poudariti, da gostje iz avstrijske metropole niso slavni nasprotnik. O njihovih kakovostih so pričali le rezultati, ki so jih dosegli proti različnim nasprotnikom, ki smo jih pretekli teden objavili. To je bilo vse. Drugih dokazov znanja ni bilo. Zato so bili pristaši nogometne igre v Mariboru precej razočarani, ko so gledali Dunajčane v borbi proti našim klubom. V Mariboru se niso obogatili z rezultati, s katerimi bi »po potrebi« mogli vršiti dobro reklamo. Edini plus gostovanja FC Wiedner Sportfreunde je pač ta, da bodo fantje SK Železničarja igrali za binkošne praznike na Dunaju. Če primerjamo jakost in kakovost vseh štirih sodelujočih klubov velikonočnega turnirja, moramo reči, da je najboljše odrezalo moštvo SK Železničarja, ki je oba dni premagalo nasprotnike. V nedeljo so morali preizkusiti to nadmočje Dunajčani, včeraj pa Rapidovci. Precej slabo je odrezal na tem turnirju ISSK Maribor. Moštvo bolega na dvojnem: prvič je enajstotica potrdila, da goji ostro igro in je k temu še nedisciplinirana. Potem pa manjka uspešna obramba in krilska vrsta. V napadu je imel ISSK Maribor nekaj sposobnih moči, ki pa se niso sporazumevale. Efekt dvakratnega nastopa sta bila — dva poraza, od katerih je bil zlasti poraz proti Dunajčanom absolutno nepotreben. Rapid je na turnirju kolikor toliko zadovoljil. Lahko se bo ponašal, da se je revanširal ISSK Mariboru za poraz v prvenstvenem tekmovalju. Vse štiri tekme so se vršile v popolnem redu in mislimo, da so v splošnem gledalci bili zadovoljni z nogometno igrano, ki bi bila — po našem mnenju — za praznike lahko še boljša.

V naslednjem naša poročila:

Uvod k turnirju sta napravila v nedeljo »stara domača rivala« ISSK Maribor in SK Rapid. Rezultat te prve tekme je bil

SK Rapid:ISSK Maribor 2:0 (1:0). Rapid: Kosem, Barlovič, Antoličič, Fi-

lipec, Raker, Zgonc, Marič, Černešek, Heller, Bödendorfer, Kreiner.

Maribor: Koren, Oka, Kramberger, Gomol, Kirbiš, Berlek, Miloš, Česen, Boris, Verbnik, Kuba.

Oba nasprotnika sta torej nastopila v nenavadni postavi. Maribor je nastopil s kupico juniorjev, ki so v splošnem zadovoljili. Ta tekma je bila borba dveh enakovrednih nasprotnikov brez premoči enega ali drugega nasprotnika. Gola, ki ju je dosegel Rapid, sta bila dosežena iz čudnih pozicij in po napaki Mariborove obrambe. Prav tako bi bil lahko Maribor dosegel nekaj golov, če bi bila napadalna vrsta odločnejša ter bolj duhaprisotna. Tekmo je sodil g. Nemec. Napravil je sicer nekaj napak v škodo obeh nasprotnikov, v splošnem pa je bil objektiven.

Sledila je nato druga tekma, ki se je končala

SK Železničar:FC Wiedner Sportfreunde 5-2 (1:0).

Železničar: Mahajnc (Herman), Frangeš, Ronjak, Eferl, Frangeš II., Antoličič, Lado, Golinar, Konrad, Pavlin, Habit.

Wiedner Sportfreunde: Karliček, Wodnar, Stif, Stark, Rukittel, Gorkovitz, Holzapfel, Tseloch, Ruzischka, Boschek, Stepan.

Moštvo Železničarja je zadovoljilo. Vseh 11 se je od začetka do konca borilo z žilavostjo in vztrajnostjo. Moštvo je zmago zaslužilo, ker ni zaostajalo za svojim nasprotnikom niti po tehničnem znanju. Obramba je bila sicer od časa do časa nekam nesigurna, kar je dajalo nasprotnemu napadu možnost uspeha. »Črni« so bili neprimerno močnejši v srednji vrsti, kjer je zlasti Frangeš igral kakor v najboljših časih. Vse pohvale vreden je tudi napadalni kvintet. V malo premenjeni postavi se je prav dobro razigral. Konrad se je na mestu vodje napada dobro obnesel: pošiljal je uporabljive žoge na krila in dobro harmoniral v napadnem triu. Klub temu je bil »spiritus movens« v napadu Pavlin. Obe krili nista bili pretirano zaposleni, nekoliko boljše pa je bilo vsekakor desno.

O gostih se pri najboljših volji ne da mnogo povedati. Moštvo z Dunaja je sicer zapustilo simpatičen vtis, toda o slovitim dunajskim nogometu nismo mnogo videli. Edino, kar smo videli, so bile kombinacije kratkih pasov ter »driblanje«. Toda tudi takšne demonstracije so bile prav kratke. Niso se pa Dunajčani

izkazali kot borci in morajo biti prav zadovoljni, da niso odšli z igrišča z še večjim porazom. Pohvalno je treba omeniti, da so bili gostje zelo disciplinirani in fair. Najboljše moči so imeli v napadalni vrsti. Poedinci v tej formaciji menda sploh niso vedeli, kaj nameravajo in so grešili proti vsem najenostavnejšim nogometnim pravilom. Tudi so bili vsi igralci sila komodni gospodje, ki se niso prav nič potrudili. Bil so v splošnem le vajenci dobrih dunajskih moštev, ki so menda mislili, da bodo kar tako »mimogrede« spravili v Mariboru dve zmagi v svoj »album«. Izkazalo pa se je, da so mariborska moštva daleko boljše.

Sodil je g. Jančič zelo natančno.

Včeraj se je turnir nadaljeval, in sicer najprej s tekmo premagancev prvega dne.

Wiedner Sportfreunde:ISSK Maribor 4:3 (2:2).

Oba nasprotnika sta pritegnila nekaj novih moči. Postava Maribora pa se s pregrupacijo ni obnesla in je zlasti napadalna formacija hiralala. Pa tudi poedinci med seboj so se močno razlikovali, zlasti kar se tiče forme in kondicije. Mnogo so grešili z naravnost obupnim podajanjem. Najboljši del moštva je bila še krilska vrsta, ki je sicer pridno, toda manj uspešno delala. V splošnem pa je enajstotica predvajala tako slabo igro, da jo moramo šteti med najslabše v zadnjih letih. Tudi gostje so predvajali za razred slabšo igro kakor prejšnji dan in če so iz te tekme odnesli zdravo kožo, se imajo zahvaliti edinole sodniku, ki se je zmotil pri

Marenberške novice

Marenberški obrtniki so zborovali. — Preteklo nedeljo so imeli marenberški obrtniki svoj redni občni zbor, ki ga je vodil gospod Ivan Skazedonik. Pozdravil je tudi zastopnika TOI gospoda Bureša iz Maribora. V organizaciji je 72 članov, 13 pomočnikov in 21 vajencev. Pri volitvah se je izvolil sledeči odbor: predsednik Ivan Skazedonik, podpredsednik Ivan Čapl, v upravo pa Josip Ramšak, Smolnik Albert, Pušnik Ernest, Kos Heronim, Hribnik Jožef, Helbe Josip.

Sadlarski tečaj. Sreski kmetijski referent gosp. Martelanc je priredil preteklo nedeljo v Marenbergu celodnevni sadlarski tečaj, katerega se je udeležilo mnogo mož in fantov. Tečaj je bil praktičen in teoretičen. Predaval je kmetijski referent gosp. Martelanc.

Osebnost. Premeščen je prometni uradnik g. Mirko Petovar iz Vuhreda v Ptuj. Želimo vrlemu Sokolu na novem službenem mestu mnogo sreče.

Naše revije

Naš val. Iz vsebine navajamo le najvažnejše prispevke. Ali je zadovoljiv na-

času in tekmo »podaljšal« za celih pet minut. Zmago pa so dosegli Dunajčani v 3. minuti po regularnem času.

Sodil je g. Vesnaver.

Nato sta nastopila zmagovalca prvega dne in je bil rezultat

SK Železničar:SK Rapid 3:2 (3:1).

Gotovo je bilo srečanje lokalnih nasprotnikov najlepša in najzanimivejša tekma v vsem turnirju. Bila je to borba v pravem smislu besede in sta se oba nasprotnika silno potrudila. Tekme, odigrane v takem stilu, morajo navdušiti slehernega prijatelja nogometnega sporta. Zlasti v prvem polčasu so igrali v silnem tempu in sta se obe moštvi odlikovali s svežim startom in lepimi kombinacijami. Moštvo Železničarja je bilo izbalansirano celota, ki si je zmago tudi zaslužilo. Tudi je imela Železničarjeva enajstotica pri izvedbi akcij nekaj več sreče kakor Rapid, ki je sicer v drugem polčasu močno napadal, toda napadi so bili preveč šablonski in prozorni, tako da so se že večinoma razbili pri krilcih.

Dober vodja tekme je bil g. Bizjak.

Tekmam je prisostvovalo oba dni okoli 1800 gledalcev, tako da je finančna plat velikonočnega turnirja pozitivna. — Tudi glede sportnega izkupička turnirja moramo biti zadovoljni in so gotovo prišli na svoj račun vsi ljubitelji nogometa. Če so nekoliko razočarani Dunajčani, se pač lahko tešimo, da so naša moštva boljše. Morda so bili tudi nezadovoljni pristaši ISSK Maribora in SK Rapida, toda tolažijo se lahko, da za dežjem pride zopet sonce...

predek naše radiofonije v sedanjih razmerah mogoč? — Radio v vojni. — Pevce Richard Tauber gost-dirigent v Londonskem radiu. — Radio v službi abesinske vojske. — Slike k važnejšim oddajam ljubljanske radijske oddajne postaje. — Teden dni filma. — Sterogorski: Odlomek iz najdenega dnevnika. — Ljubljanski doživljaj. — Slike iz novih filmov. — Z »Leico« v našem Narodnem gledališču. — Slike iz ljubljanske drame. — V prilogi »Po opernem svetu« je izšel za radijske poslušalce posebej napisani izvleček libreto Gounodjeve opere »Faust« ki jo oddaja francoska postaja Tour Eiffel 12. aprila. V prilogi »Po opernem svetu« so do sedaj izšle naslednje opere: »Kavalir z rožo«, »Manon«, »Katja Kabanova«, »Don Juan« in »Trubadur«. V vsaki številki izide nova opera, tako da bodo naročniki »Našega vala« imeli v enem letu popolen vodnik. »Po opernem svetu«, ki je vsakomur, kdor posluša opero po radiu, nujno potreben. Nova številka navaja z oziroma na bližnje premiere v ljubljanski operi izvlečke »Lucie di Lamermoor« in »Othella«.

Spominiaite se CMD

Kulturni dogodki

Premiera »Sv. Antona«

Velikonočno nedeljo zvečer je izpolnila mariborska gledališka uprava z uprizoritvijo znamenite in popularne J. Beneševe češke izvirne operete »U svatého Antonička«, ki so jo v Mariboru dali pod naslovom »Sv. Anton, vseh zaljubljenih patron«. Tej s situacijsko komiko, dobrodušnim humorjem in mnogim drugim zabavnim gradivom prepleteni burkavi revijski opereti so se že drugod smeiali. In če so se ob tej opereti nesmejali po vsem Češkem in Slovaškem, pa tudi na Dunaju, Gradcu in drugod, zakaj bi ne bili tega deležni tudi Mariborčani. »Sv. Anton« ne zaostaja v ničemer za vso to stoto kopico raznih dunajsko madjarskih operet, ki smo jih doslej gledali na mariborskem odru. S folklorno muziko in po zabavnem poteku nadkriljuje nedvomno celo Abrahamovo opereto »Ples v Savoyu«, ki je med vodilnimi operetami naše dobe. Blagodoneči »Slagerji«, živalni plesi in drugi domisleki, (veliko srce z okencema), vse je bilo preračunano na smeh. In tega zares ni manjkalo. Cilj je bil dosežen. Drugemu pa opereta itak nima namena služiti.

Jara Beneš je opereto uglasbil. Svo-

je partne zasnutke je naslonil na mnoge češkoslovaške folklorne elemente, tako da ni iz napevov in muzikalnih elementov izluščiti bogve koliko tipičnega. Tega tudi pri opereti ne bomo iskali. Beneševa glasba je zanosita, vesela, poskočna, poživljajoča, z izrazito slagerskimi povdarki. Ti slagerji so razvneli drugod so tudi v Mariboru našli toplega odziva, tako, da je bilo ob popevanju med odmorom sodelovanje občinstva, predvsem dijaškega stojišča, sila intenzivno in posrečeno, tako da ni mogoče povsem jasno doslutiti, ali gre v tem slučaju za izredno dojemljivost glasbe, ki se sama po sebi poganja v posluš, ali pa je nemara glasbena nadarjenost s poslušom vred pri Mariborčanih tako zelo razvita, da že po par proizvajanjih še zadovoljivo obvladujejo slagersko glasbo.

Libreto te operetne revije v treh dejanjih, oziroma 11 slikah, sta napisala J. Armand in J. Balda po običajni operetni libretni šabloni. Besedilo pesmi sta oskrbela B. Špillar in A. Mirovsky. Nekakšen motor vsemu temu dogajanju je Sv. Anton, ki preskrbeva dekletom pridne močičke, saj je patron zaljubljenec, h kateremu se zatekajo vroča in hre-

peneča ljubeča srca. Sv. Anton je nemalokrat muhast in po svoje uravnava ter spleta ljubezenske nitke. Svojo navihano hudomošnost je ta čudoviti svetnik pokazal tudi v tej operetni zgodbi. Zaman so bili vsi načrti in zasnutki postavnega in bahatega župana Ondruše, ki mu tudi ves strateški talent, na katerega se ne nehoma sklicuje, prav nič ne pomaga. Ob zaključku je neizogibni happy and s tremi srečnimi parčki, ki se najdejo po računih sv. Antoničke, ne pa po zaslugah Ondruševih dvomljivih strateških talentov. Torej pristna vaška zgodba, ki mestoma tendira k satiri in morda celo tudi groteski, če posveča režiser pri režijskih poslih svojo skrb tej smeri prikazovanja. Živahnost teh vaških ljubavnih zapletkov se še poživlja ob manevrskem vzdušju, ki je operetno zelo hvaležno in nemalokrat že obdelano.

II.

Mariborska uprizoritev ni bila slaba. Ustrezala je v polni meri okusom in željam operetnega občinstva. Režiser A. Harastovič je umel zajamčiti jadrno, vrstitev enajstih slik. Morda bi ta menjajoča se scenična slikovitost pridobila z uporabo vrtilnega odra. Enostavno in golo spuščanje in dviganje posameznih sceničnih ozadij ne more v opereti, ki je navezana na baročno pestrost in slikovitost, idealno in zadostno učinkovati. Tudi bi bilo mestoma želeto življe in

prepričevalnejše scenične opreme. V splošnem pa je Harastovič svojo nalogo dobro izvršil, saj je bil poleg tega zaposlen tudi s koreografskimi skrbmi in z vlogo reporterja Ribe. Profinjen okus je pokazal tudi pri izboru ženskih narodnih noš, kateri moment pa je bil pri moških vlogah malce zanemarjen. Glasbeno vodstvo pa je bilo v preizkušeni mojstrskih rokah dirigenta Lojzeta Hercoga, ki je s svojo taktirko precizno obvladal izvajajočo celoto solistov, zbora in orkestra. Tudi je bilo opaziti, da je skrbno ščitil ravnovesje pri izvajanju zbora in orkestra, da ni slednji preveč nadvladal solistov in zbora, ki mu v tej opereti pripada važna naloga.

III.

Poleg imaginarnega sv. Antona, ki nevidno in neslišno razpleta in spleta srčne niti, je vodilni činitelj te operete župan Ondruš: veljaven, bahav, klepetav. V govoru in v podajanju je izredno simpatično in toplokrvno zaživel na mariborskem odru. Ta odrska podoba župana Ondruša, ki skrbi skozi vseh 11 slik za neprislusno vaško komiko, humor in najrazličnejša pripovedovanja, je povsem sorodna z Zarembo v »Poljski krvi«. Je s to razliko, da je Zarembo ponosen na svoje »diplomatčne« sposobnosti, župan Ondruš pa na svoje strateške talente. Istostilni operetni pojav je slavni župan v »Ciganu baronu«, le da se ta mesta na

Mariborske in okoliške novice

Kako smo v Mariboru praznovali Veliko noč

Kakor so napovedali vremenski prero-ki in kakor so zatrpjevale razne vreme-nske napovedi, je bilo predvideti, da bo za velikonočne praznike deževje temelji-to prekrizalo račun vsem, ki so za praz-nike imeli v svojem načrtu kakšen »prazniški« program. Veliko soboto se je bilo zliilo iz oblakov kakor iz škafa in je bilo vse naprej do velikonočnega pone-deljka zjutraj. Velikonočne cerkvene slo-vesnosti na prostem so morale radi tega izostati. Mariborčanji so prebili praznike doma in po kavarnah ter drugih javnih lokalih v središču mesta. Gledališče, oba kina, pa tudi ravnokar prispeli cirkus Rebernigg, so imeli svoj dober dan. Vče-raj pa je pokukalo solnce in se preko dne-va skrivalo ter se zopet prikazovalo ta-ko, da so mnogi, ki so se smatrali radi

velikosobotnega in velikonočnega dežev-ja prikrajšane, pohiteli v okolico in druge postojanke, da vsaj velikonočni pone-de-ljek izrabijo zunaj v okolici za razvedrilo in dobro voljo. Po znanih okoliških posto-jankah se je razlegalo veselo petje, vmes je udarjala harmonika in mnogi so se zve-čer veselji vračali nazaj v mesto. Za Ve-liko noč pa so nas obiskali beli možanci, ki so raztrosili bele kosmiče po vrhovih Pohorja in Kozjaka, tako, da je Maribor objemala precej hladna atmosfera, ki je povzročila, da so mnogi preko prazni-kov zlezli v tople zimske površnike in celo tudi kožuhe. Marsikateri prevrneli smučar pa jo je mahnil na planine, da se potolaži v neugnanem smučarskem vese-lju, ki mu ga je prinesla Velika noč, ka-tere pa za Božič ni bil deležen.

Mariborska železniška afeta in nove aretacije

Velika železniška afeta, o kateri smo že obširno poročali, ima vedno globlje odmeve. Mariborska policija prejema dan na dan razna anonimne ovadbe ki uteg-nejo imeti hude posledice za marsikate-rega delavca delavnic državnih železnic. Tudi se je mariborski policiji na podlagi časopisnih poročil prijavil zagrebški trgo-vec. Izjavil je, da je bil v trgovskih zve-zah z mariborsko tvrdko Wudler, ki mu je lani ponujala večjo količino bele kovi-ne, takozvane kompozicije po zelo ugod-nih cenah. Bratje Wudlerji so pri ponud-bi trgovcu zatrpjevali, da so kupili več vagonov bele kovine v Avstriji in da so je prodali raznim tvrdkam že tri vagone.

Zagrebškemu trgovcu so ponujali pol vagona bele kovine, vendar se je on od-ločil za nakup samo za 500 kg po 19 in 26 dinarjev. Tvornica Wudler je zagreb-škemu trgovcu tudi pozneje oferirala be-lo kovino v večjih količinah.

V tvornici Wudler je policija zaplenila tudi več modelov, s pomočjo katerih so prelivali belo kovino in jo opremili z novimi zaščitnimi znamkami »Made in Austria«.

Takoj ob izbruhu afere je olicija areti-rala deset oseb. Kmalu nato pa so bili aretirani še trije železniški delavci. Vseh trinajst aretirancev je policija izročila mariborskemu okrožnemu sodišču.

Huda nesreča kamniških gasilcev

Pri poskusni vožnji se je nov gasilski avto prekucnil in pokopal osem gasilcev pod seboj — Poveljnik Siker in gasilec Kajzer sta hudo poškodovana

Veliko je bilo veselje, ko je gasilska četa v Kamnici dobila te dni nov gasilski avto. Z navdušenjem in vne-mo so se kamniški gasilci že pred prazniki pri-pravljali za prvo poskusno vožnjo z no-vim avtomobilom. Poveljnik gasilske čete v Kamnici je določil za prvo vož-njo sedem mož, ki so se nič hudega slu-teč odpeljali včeraj dopoldne proti Sel-nici.

Prva vožnja z novim avtomobilom proti Selnici je bila brezhibna. Ko so se gasilci vračali, je avto s polno paro za-vozil na klanec blizu Golobove gostilne. Ker je bila cesta radi zadnjega deževja razmočena, je zaneslo avto s ceste. S prvim kolesom se je zaletel v obcestni kamen s tako silo, da je radi sunka po-čila pnevmatika in avto je vrglo na dru-

go stran ceste. To pa je imelo za posledico, da so počile pnevmatike še na ostalih kolesih in vozilo se je prekuc-nilo in pokopalo pod seboj vseh osem gasilcev.

Kamniškim gasilcem, ki si niso mogli pomagati v nesreči, so prihiteli na po-moč ljudje. S težavo so dvignili prekuc-njeni avto in izveliki iz pod njega vseh osem gasilcev. Med njimi sta bila po-veljnik kamniške gasilske čete Maks Siker in gasilec Gašper Kajzer tako lu-do poškodovana, da so morali oba po-klicani mariborski reševalci takoj pre-peljati v bolnišnico. Poveljnik Siker je imel zlomljeno desno nogo, gasilec Kai-zer po hude poškodbe na glavi. V bol-nišnico so reševalci prepeljali tudi Hin-ka Žunka in Franca Glazerja, ki pa sta

strategijo in diplomacijo sklenile na svo-je dobro pitane svinje. Gorinšek je v vo-dilni operetni komični vlogi nastopil men-da prvič na mariborskem odru in je po-dajal tega Ondruša z razživljeno prož-nostjo, toploto in gorjansko smešnostjo, da je bil deležen splošnega priznanja. Vmes je še krepko uveljavljal svoj bas. Ob njem se je sukala šestorica zaljub-lencev. Ondrušova nečakinja Maruša in reporter Riba kot prvi par. Apolenka in letalski poročnik Pavel Tome kot drugi par ter Tino Klement in ameriška milijo-narka Hela Fieldova kot tretji par. P. Udovičeva je tudi topot izpričala, da so tovrstne vloge priprostitih deklet rje-na brezkonkurenčna domena. Energično uveljavlja avtoriteto »občinskega urada« v uravnavanju srečnih želja ter po-štev in z zanosom prepeva šlagerje in speve od »Le enkrat človek je srečen in vesel« in »Če kedaj te kaj teži«, pa do vodilnega šlagerja »Oj, ti moj presveti Anton«, ki ga je ob vznemirjenem odobra-vanju občinstva morala ponavljati. Njen partner je bil Harastovič kot reporter Riba, ki ga je temperamentna partnerica glasovno in pevsko zasenčevala, ki pa je v brzotogi ritmiki drskih gibov in ple-sov, ki jih je mestoma groteskno podčr-taval, uspešno sodeloval. Živahen kon-takt je bil v drugem paru slavnega te-norja Tina Klementa v Sanci in vem ter milijonarke Fieldove v E. Barbi-

čeve prikazu. Razgibana je bila njuna igra, njuni dvospevi so se harmonično usoglašali ter blagovzveneče zlivali (»Ko pred menoj stojite«, »Najlepši ser«). — Elan in zanos sta bila odliki Verdoni-ko vega oficirja Pavla Tomca, ki je to-pot nedvomno postavil na oder svojo naj-uspejšo figuro. V S. Gorinškovi je do-bil pevsko in igralsko enakovredno part-nerico, tako da sta s svojim nastopom občinstvo ogrela in navdušila.

Razen tega je bil pri uprizoritvi te o-perete angažiran mladane ves maribor-ski ansambl. Omeniti je predvsem P. Ko-vičevega pijančka in smešnega občinske-ga stražnika, ki ne more preko dne vr-šiti službe radi tega, ker vrši vso noč posle nočnega čuvaja, po nočji pa tudi ne radi tega, ker si preko dneva preveč ga-si žejo z izdatno vinsko kapljico. V osta-lem so se v zboru sodelujoči vlogam pri-merno uveljavili, tako M. Furijan kot vo-jak Brach, Nakrst kot vojak Seliškar, P. Rasberger kot sosed, P. Košuta kot primaš ciganske godbe, D. Savinova kot kmečko dekle, M. Zakrajškova kot tetka in prva prodajalka, E. Kraljeva kot druga prodajalka, I. Starčeva kot tretja proda-jalka. Z lectovimi srci živahno trgujoči prodajalec je bil M. Košič, pastir F. Blaž, prvo dekle L. Čepičeva, drugo dekle A. Tovornikova, tretje dekle A. Križajeva

-ec.

že proti večeru zapustila bolnišnico, ker njune poškodbe niso bile nevarne. Osta-lim štirim gasilcem pa se na srečo ni pripetilo nič hudega.

Hudo poškodovan je tudi novi gasil-ski avto in je škoda za kamniško gasil-sko četo tem občutnejša, ker so razpo-čene pnevmatike na vseh kolesih vo-zila. Nesreča gasilcev je včeraj močno razburila Kamničane, zlasti še, ker so se izpočetka širile po Kamnici pretirane vesti.

Kri je tekla ob praznikih

Krvavi pretepi na deželi — V Oplotnici so zaktali pi-jani fantje mladega kolarskega pomočnika, ki je umrl v mariborski bolnišnici

Brez krvavih pokoliev niso minili letošnji velikonočni prazniki. Varnostne oblasti v Mariboru prejemale žalostna poročila pode-želskih orožniških postaj o raznih večjih in manjših krvavih pretepih in pokolih, ki že zahtevajo človeške žrtve.

Ob dobrem prazničnem razpoloženju so popivali fantje v neki gostilni v Oplotnici pri Konjicah. Vesela pesem in škrpajoča har-monika je podžigala fantovsko živahnost, ki se je proti večeru spremenila v hud prepir. V rokavi pijanih fantov so se zablskali noži in na bojišču je obležal z razparanim trebuhom 25-letni kolarski pomočnik Matija Leskovar. Pijani fantje so po krvavem de-lanju zbežali, nevarno ranjenega Leskovarja pa so takoj z osebnim avtom prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer je danes zjutraj podlegel poškodbam.

Pijana gruča fantov je sinoči v Kanji pri Št. Ilju navalila na 38-letnega hlapca Fride-rika Mačka in ga nevarno obdelala z koli in ročicami. Ko se je ubogi hlapec zgrudil pod težkimi udarci, so ga fantje zavlekli v go-spodarijev skedenj in ga pokrili z slamo.

Stiri žrtve velikonočnega streljanja

Dočim ni bilo na velikonočno nedeljo radi deževja posebnih žrtv običajnega velikonočnega streljanja, je včerajšnji praznik prinesel 4 slučaje nevarnih po-škodb, ki so se pripetile pri streljanju z možnarji. Pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. je streljal z možnarjem 16 letni posestni-ški sin Ivan Slaček. Pri tem mu je raz-neslo možnar, Slaček je zadobil nevarne poškodbe v levo oko in ima razen tega ranjene tudi možgane. Poškodbe so smrtonovarne in je po zdravnikovi izja-vi malo vrjetno, da bi jih prestal. V Sre-dišču se je pripetila slična nesreča 17let-nemu Zvonku Keniču. Drobci so mu pri-leteli v levo oko in je Kenič izgubil vid na levem očesu, desno oko pa je v ne-varnosti. Pri Sv. Petru je raznesel mož-nar 14letnemu Antonu Dvoršaku, ki je zadobil poškodbe v desno oko in je veli-ka nevarnost da oslepi. Tudi 15 letni Ant. Koren od Sv. Petra je streljal s karbi-dom, pri tem mu je pokrov priletel z vso silo v desno oko in ga težko poškodo-val. Tudi njegovo oko je v nevarnosti. Vsem štirim so nudili prvo pomoč na o-česnem oddelku tukajšnje splošne bolni-šnice.

Nož ob velikonočnem kresu

Slabo vreme je tudi fantom v Bistrici pri Rušah prekrizalo račune, da niso zažgali v soboto zvečer po stari navadi velikonočnega kresa. Kljub temu pa so se po opravljenem delu zbrali na vasi in se pomenkovali med seboj. V njihovi družbi je bil tudi 16-letni Janko Lipnik. Ko je bil že mrak je poklical neki fant Lipnika iz družbe in mu brez povoda porinil dolg nož v prsa, ter zbežal. Lip-niku, ki se je zgrudil na tla v mlaki kr-vi, so priskočili na pomoč fantje. Pre-nesli so ga v najbližjo hišo in poklicali mariborske reševalce, ki so ga nevarno ranjenega takoj prepeljali v mariborsko bolnišnico. Za napadalcem poizvedujejo orožniki.

Kino restavracija-bar. Veliki medna-rodni spored izbornih plesalk, akrobatinj itd. Dnevno koncert, plesna možnost, iz-borni jedila in prvovrstne plače, solidne cene.

Znameniti češki moški pevski zbor »Smetana« iz Plznja priredi v petek 24. tm. koncert v Mariboru. Nastopi 40 pev-cev.

Kino

GRAJSKI KINO. Škaro se do-četnika se predvaja prekrasen večerfilm

»GRAD HUBERTUS«.

Že čez praznike popolnoma razprodane predstave so dokaz, da je to edinstven film, ki prekaša vse dosedanje. Pride »Vroča kri«.

Kino Union. Do vključno petka nave-selejši film »Mala Katarina«. Franciška Gaal.

V skednju ga je našel davi nezvestnega gospodar, ki ga takoj naložil na voz in pre-peljal v mariborsko bolnišnico. Tu so zdrav-niki ugotovili, da ima hlapec na treh mesih prebito lobanjo. Njegovo stanje je zelo resno.

Krvav pretep se je razvil včeraj popoldne tudi v nekem vinotoču na Fali. Tam sta po-pivala splavarja 37-letni Jože Zupančič in 21-letni Alojzij Šantel, oba doma iz Selnice ob Dravi. Ko je prišla v vinotoč večja druž-ba pijanih fantov, sta nameravala splavarja oditi. To je dalo fantom povod, da so segli po nožih. Zupančič je dobil nevaren zabodlai v hrbet in ima prerezana pljuča, Šantel pa ima razrezano lice. Oba, Zupančič in Šantel, se zdravita v mariborski bolnišnici.

V mariborsko bolnišnico so pripeljali sinoči tudi 22-letnega delavca Tomaža Veličiča od Device Marije v Brezju. Fantje so popivali v neki gostilni in se stekli. V pretep se je vmešal tudi Tomaž Veličič, ki mu je neznan napadalec zasadil nož v vrat. Veličičeva rana je zelo nevarna in imajo zdravniki malo upanja, da bo ostal živ.

Tiskarski škrat se je utihotapil v uvod-nik velikonočne številke in je v vrsti 62. napravil zmedo. Mesto »verskega« je pravilno čitati »velikega«, kar so gotovo čitatelji sami iz smisla takoj razbrali.

Rannerjeva je umrla, ki je kakor znano, moža usmrtila in sina poškodovala. Nato je skočila v Dravo in je na posledicah prehlada umrla. Pokopali so jo na veli-konočno nedeljo.

Smrt je pobirala preko praznikov. Na Aleksandrovi cesti 53 je umrl v cvetu mla-dosti, komaj 16 let star, pridni, marljiv dijak-četrtsolec Stanko Golob. V splošni bolniš-nici je umrl v starosti 63 let upokojeni zva-ničnik Alojzij Vraber. Istotam je preminula 22-letna tkalka Alojzija Predikaka. V splošni bolnišnici sta umrli tudi 63-letna zasebnica Marija Frangeš in 38-letna delavka Ivana Ferkova. V Smetanovi ulici 52 pa je premi-nula 68-letna zasebnica Ana Truel. Žalostnim našo tople sočutje.

Strašen samomor. Že v sobotni številki smo poročali o groznem dogodku, ki se je pripetil v Zgornji Polskavi, kjer je zgorela stanovanjska hiša posestnika Vinka Škrabu-at, izpod razvalin pa so potegnili zgozleno truplo Škrabutove žene Ane. Izpočetka je bil grozen dogodek precej tajinstven, vendar pa se je orožnikom pri nadaljnji natančni preiskavi posrečilo dognati vse okolnosti, ki pričajo, da je Škrabutova žena najprej za-žgala hišo in nato se obesila. Orožniki so ugotovili, da je bila žena Ana precej vdana alkoholu, da je živela v prepiru in da je svo-jim dobrim prijateljicam pripovedovala, da ji ni več do življenja in da bo izvršila samo-mor. Svoj sklep je uresničila na veliki petek dopoldne. Nesrečnico so pokopali na veliko-nočno nedeljo na polskavskem pokopališču.

Nočno lekarniško službo imata danes v torek Albaneževa in Vidmarjeva lekar-na, jutri v sredo pa Savostova in Koni-gova.

Nova senzacija! se napoveduje v ma-riborski okolici in bomo v kratkem poro-čali.

Narodno gledališče

REPERTOAR

Torek, 14. aprila: Zaprti.
Sreda, 15. aprila ob 20. uri »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. Red B.
Četrtek, 16. aprila ob 20. uri: »Siromako-vo Jagnje. Znižane cene. Debut T. Raj-nerjeve, J. Borka in D. Pahor

V kraljevstvu žene

Elizabetha in Kristina

Iz življenja dveh evropskih kraljic, ki sta ostali samici

Koncem šestnajstega in v pričetku sedemnajstega stoletja, v takozvani badočni dobi, ki je povzročala našim zgodovinarjem toliko težav radi pojavljajočih se nasprotij med narodi, sta vladali v Evropi dve kraljici, ki sta ostali samici vse svoje življenje. Navadno opažamo v zgodovini, da so bile dobe, ki so jim vladale enske glave, nekaj čisto posebnega, česar ne najdemo ne popreje in ne pozneje v življenju narodov. Angleška Elizabeta in Švedska Kristina sta bili kraljici, dve v vsem nasprotujoči si kronani glavi, ki sta svojima narodoma zarisali v zgodovino značilne spomine in ki sta do svoje smrti ostali samici.

Kako velik je bil vpliv kraljice Elizabete na Anglijo, nam pove zgodovina. Dobo njenega vladanja imenujejo zgodovinarji »Elizabetino« dobo. Bistvo vsega njene življenja so bili resnični in dozdevni hudi razpori in razprtije, sama nasprotstva menjajočega se karakterja. Elizabeta, ki je bila v početku svobodomiselnica, strastna ljubiteljica proste narave, srastna lovka, po svojem značaju pa odbijajoča, se je namah spremenila v delovno bitje, ki je po vse dneve posvetila samo dobrobiti svojih podanikov. Kraljica Elizabeta je bila tako natančna vladarica, kakor noben vladar pred njo in za njo. Mimo natančnosti pa se je Elizabeta odlikovala po svoji odločni volji in energičnosti, ki jo je pokazala v nestetih prilikah. Nji ni bilo mar, če je zavijala svojo pest nad glavo tega ali onega ministra in dvor je dobro vedel, kodaj je razbijala po pisarnah in mizah, da se ne bo nič hučega zgodilo.

Sposobnosti in znanje Elizabetino je bilo bogato. Obvladala je poleg materinega še šest drugih jezikov. Silno mnogo se je bavila z zgodovino in glasbo, pa tudi v slikarstvu je imela lepe uspehe. Bila je izvrstna družabnica in izborna plesalka. Prikupljive zunanosti in vedrega čela je često premagala težka ozračja in ovire, ki so se ji stavile na pot. Vkljub svoji odločnosti pa je bila nežna, plemenita in pravična. V premagovanju svojih čustev je bila prava umetnica, kakor nam to razkrivajo njena ljubavna pisma. Da bi si vzela moža, o tem ni Elizabeta hotela ničesar slišati. Sovražila je že samo misel o zakonski zvezi iz razlogov, o katerih s svojo »dvojno dušo« ni mogla govoriti, kakor je to pisala španskemu kralju, ki si je na vso moč prizadeval, da bi jo vlovil v svoje tople ljubezenske mreže. Svojim prijateljicam je nekoč izjavila, da bi se ji zdelo poniževalno in nizkotno živeti ob strani moža...

Kot mladenka je bila Elizabeta zelo ljubka in prikupljiva. Marsikateremu kronanemu in nekronemu kralju in princu je zmešala glavo. Toda kaj kmalu so se skrili sledovi lepote za ostrimi potezami njene zunanosti. Elizabeta bi najbrže ne ostala samica, če bi bila srečala v mladosti moža, ki bi znal osvojiti njeno srce in »dvojno« dušo. Pisma, ki jih je kot 53-letna pisala nekemu 20-letnemu princu nam to potrjujejo.

Strindberg je dal Kristini švedski ime »mala kraljica«, in je tako v celoti označil vse, kar je bilo z njo v zvezi. Kristina, švedska kraljica, je ostala otrok do svoje starosti, otrok, ki ga je dalo življenje kot nevarno igračo. Kristina je bila hčerka Gustava Adolfa in je že s šestimi leti postala kraljica mogočnega švedskega kraljestva. Vzgoja matere kraljice Eleonore je zelo vplivala na mlado kraljico Kristino. To je tudi imelo za posledico, da ni Kristina »odkrila« moža niti, ko je dozorela.

Kristinin oče Gustav Adolf se je tudi sam mnogo brgal za njeno vzgojo. Mala Kristina je bila v središču visokopolitičnih možitvenih načrtov, ki pa so se v poznejšem življenju vsi izjalovili. Če bi mala Kristina bila preživela svojo mladost v drugih okoliščinah, bi se prav gotovo ne bil zamen potegoval za njeno

roko princ Karl Gustav, ki je bil edini možak na svetu do katerega je čutila prijateljstvo.

Ko je bila Kristina stara 28 let, se je odpovedala prestolu in veri, za kar se je njen oče krvavo boril in umrl. Prestopila je v katoliško cerkev in zapustila svojo domovino. Omagala je pod težo velikih političnih načrtov, ki so se takrat kupili nad Evropo. Nemirna že po svoji naravi, je prepotovala mnogo sveta in zadovoljstva ni našla nikjer.

Kristina je bila majhne postave, da je zbujała pozornost na vseh dvorih. Desno ramo je imela nekoliko višje od levega, njena ploščnata prsa, grd obraz in moški glas vse to je delalo Kristino neprikupljivo in naravnost odurno.

Mimo svoje zunanosti pa je bila Kristina vključ svojimi strogi vzgoji ženska, ki ni poznala sramu. Pred svojimi služabnicami je hodila gola in ni pordela, če je slučajno vstopil v njeno sobo možki. Ljubila je lov, rada je kvartala, a v igri ni smela izgubiti. Pri jedi ni bila izbirljiva. Oblačila se je preprosto in njena garderoba ni poznala toalete. Ko je bila kraljica je nekoč nekemu princu, ki se je mudil na njenem dvoru, hoteč se ji približati dejala: »Dotakniti se mene, pomeni dotakniti se solnce...« In kdo bi se čudil, če je švedska kraljica Kristina ostala vse svoje življenje samica.

Iz življenja in sveta

Boj proti spalni bolezni

Doživljaji pogumnega zdravnika v tropskih deželah — Strupeni pik muhe cece povzroča nevarno spalnobo — V neprestanem strahu za življenje

Znani ameriški zdravnik in raziskovalec dr. Arthur Torance je eden med preizkušenimi pionirji, ki pripravljajo v tropski džungli pot civilizaciji. Doslej je vodil deset velikih ekspedicij v tropske dežele, kjer se je specializiral za proučevanje tamkajšnjih kužnih bolezni, ki jo povzroča, kakor znano, strupeni pik muhe cece. Če je število bolnikov, ki jih je pičila muha ceca v zadnjih 15 letih v Afriki od 3 milijonov padlo na 40.000, je to v veliki meri zasloga zdravnika Torance, ki se sam podaja v najhujše nevarnosti, da bi pomagal trpečemu človeštvu.

Nevarnosti za ekspedicijo so v tropskih deželah zelo različne. Nekoč je Torancejevo ekspedicijo napadla rumena mrzlica in si je le z veliko muko rešila življenje. Drugič jo je napadla zbesnela čreda povodnih konj, ki je bežala pred valovi narasle reke Šari. Ekspedicija je nekoč doživela silno neurje v afriškem pragozdu. Strela je treščila v neko visoko drevo, ki je pokopalo zdravnikovega spremljevalca zamorca Kokuja. S težavo so ga izvlekli izpod debela in zdravnik je obupal nad njegovo rešitvijo. Spremljevalec je bil še živ, zmečkano je imel le desno nogo, ki mu jo je moral zdravnik takoj amputirati. Torance ni imel pri sebi pripravnega orodja razen rezila za britje in oster lovski nož. Kot uspalno sredstvo je uporabil žganje in cigarete. Bolečine, ki jih je pretrpel ubogi črnc od poškodbe in operacije, so morale biti strašne, vendar jih je skušal junaško prikriti, dokler ni padel v nezavest z besedami: »Master, nočem umreti!« In ni umrl.

Lani se je Torancejeva ekspedicija podala v Mandžurijo, kjer je izbruhnila pljučna kuga. Japonske oblasti pa so povzročale ekspediciji tako velike težkote, da se je morala vrniti. Na povratku je zdravnik izvedel o skrivnostni epidemiji, ki je divjala okoli Švang Čena. Preskrbel si je truplo Kitajca, ki je umrl za epidemijo, a ker ni imel več časa, da bi ga preiskal tu, je spravil mrliča skrbno konserviranega v velik zaboj. Na poti v domovino ga je vprašal neki carinski uradnik, kaj je v zaboju.

»Poskusni material za moj vseučiliški laboratorij,« je odvrnil Torance. »Poskusni material?« je vprašal nevarno carinski uradnik, ki je domneval, da so v zaboju alkoholne pijače. »Poglejmo!« Odprl je zaboj. Vtaknil je vanj roko in otipal nekaj trdega in mrzlega. »Kaj je to?« je vprašal začuden. »Poskusni material,« je odvrnil Torance ravnodušno, »truplo nekega Kitajca, ki je umrl za kugo!« Z vzkrikom je carinik izvlekel roko iz zaboja in ni bil več radoveden. Ostalo zdravnikovo prtljago so pustili brez pregleda naprej.

Letos se zdravnik Torance zopet pripravlja na pot v tropske dežele. Vesel in zadovoljen svoje zmage nad boleznijo, ki je nekoč morila ljudi v tropskih krajih, namerava doseči nove uspehe.

EDVARD VIII. IN NOVINARJI

Ko je bil Waleški princ še prestolonaslednik angleške krone, je z veliko vne-mo sodeloval pri vseh jahalnih dirkah. Na dirkah ga je stalno spremljal poročevalec »Timesa«, ki je zabeležil vsako njegovo zmago, pa tudi vsako prinčevovo pogreško. Z naslodo je listu poročal, če je princ pri dirkah padel s konja. Tak dogo dek je takoj tudi posnel in je bil posnetek objavljen v listu. Pri nekili dirkah pa je padel s konja poročevalec »Time-

sa«. Princ je stopil takoj k ponesrečenemu novinarju in dejal: »Upam, da »Times« ne bodo objavile tega padca. Bil je resnično nespreten...«

NOVA RADIJSKA POSTAJA V JERUZALEMU.

Pretekli ponedeljek je bila izročena prometu nova radijska postaja v Jeruzalemu. Programi se bodo izvajali v arabskem, židovskem in angleškem jeziku. Njene emisije bo poslušal ves bližnji vzhod. V ugodnih atmosferskih prilikah pa bodo deležni jeruzalemskega programa tudi naši poslušalci radia.

UTIHNIL JE ZVON SV. MARKA.

Pred meseci je prenehal zvoniti slavni benečanski zvon v zvoniku, ki stoji sredi trga sv. Marka Benetkah, ker se je pokvaril mehanizem. Zvonil je dolgih 450 let. Fanatični beneški verniki menijo, da je to slabo znamenje in da ne bo prinesla bodočnost Italiji nič kaj dobrega.

DRAGOCENA SLIKA.

Angleška narodna galerija v Londonu je kupila za milijon frankov portret madame Moitessier, delo znamenitega francoskega slikarja Ingresa. Dragocena slika bo razstavljena v angleški narodni galeriji.

Sportno gibanje

Ostale nogometne tekme.

Zagreb: Gradjanski:Hašk 1:1. Prvenstvena tekma. Hašk:Slavija (Sisak) 6:0. Beograd: BSK:Hakoah (Dunaj) 2:1 (1:1); BASK:Jugoslavija 4:3 (2:1); BASK:Hakoah 2:1 (1:1); BSK:Jugoslavija 5:1 (2:1).

Dunaj: Rapid:Sparta (Praga) 5:1 (5:1); Austria:Hungaria (Budimpešta) 5:3 (4:2); reprezentanca Dunaja:Oxford 3:2 (1:1). V ponedeljek: Austria:Sparta 1:0; Hungaria:Rapid 3:3.

V vsako slovensko hišo »Večernik«!

Mali oglasi

Razno

MODRA GALICA.

Vinogradnike obveščamo, da se je prijaviti za modro galico pri Kmetijski družbi, Meljska c. 12. Tel. 29-83. 1684

KAM?

V gostilno »Prešernova klet«, ker tam je najboljšo vino. 1429

BRZOJAV!

Danes pojedina svežih morskih rib: skombri, skarpno, brodeto s polento, čevoli na rešetki in sardale, vse to zaliješ z Vicelnovim šampanjcem. Gostilna »Rotovž«, Rotovski trg 8. 1835

DAME POZOR!

Trajne kodre z najnovejšim »Dauh« aparatom, popolna sigurnost. Izdeluje salon Dobosič, Magdalenska 33. 1836

Posest

MALO POSESTVO

pri Mariboru. Cena 28.000 dinarjev. Ponudbe pod »Ugodnost« na upravo »Večernika«. 1872

PRODAM HIŠO

z vrtom, naplailo 5000 Din, ostanek v mesečnih obrokih. Ponudbe pod »395« na upravo »Večernika«. 1871

STAVBENE PARCELE

v bližini kolodvora v Hočah prodam. Ivan Pukl, posestnik, Zg. Hoče. 1830

HIŠA

vrt, Težno, 10.000. Posestvice, Pobrežje, 20.000; Hiša, vrt, Radvanje, na obroke; gostilna sredi Maribora, 180.000. Trnadstropnica, 525.000. Tovarniška poslopja, 400.000; vilo, potrebno 60.000, prodaja Posredovalnica, Maribor, Slovenska ul. 26. 1757

Prodaj

RADIO-APARAT

popolnoma nov (5 plus 1) prodam eventuelno za 10% ne knjižice mariborskih denarnih zavodov. Vprašati Wildenrainerjeva 16-I, tevo. 1836

KOLJE:

za trto, sadna drevesa, vrtnice in fižol prodaja Gnilšek, Razlagova ul. 25. 1738

Sobo odda

Prazno ali opremljeno SOBO

oddam. Istotam se sprejme gospod na hrano in stanovanje. Koroška cesta 27, vprašati pri hišniku. 1829

LEPO PODSTREŠNO SOBO oddam takoj. Studenci. Ciril-Metodova 15. 1833

Stanovanje

STANOVANJE

dve sobi in kuhinjo, oddam s 1. junijem. Radvanjska c. 24, Studenci. 1873

GOSPODA

sprejem na stanovanje in hrano. Vrbanova 28, prtljake, desno. 1837

Darujte za Pomožno akcijo!

Včeraj na velikonočni ponedeljek je nehalo biti zlato srce našega nad vse ljubljene sina

Stanka Goloba

dijaka IV. realne gimnazije

Zapustil nas je, neotolažljive, v cvetu mladosti in odšel v večno pomlad. Pogreb predragega bo v sredo 15. aprila ob 16. uri iz mrtvašnice na franciskansko pokopališče na Pobrežju. Sv. maša se bo brala v četrtek 16. aprila ob pol 9. uri v franciskanski cerkvi. MARIBOR, dne 14. aprila 1936

Zalujoča rodbina Golob.